

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
alice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
mivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 7 h.

Rokopis se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 16.

V Mariboru, dne 20. aprila 1899.

Tečaj XXXIII.

Gospodarski boj.

Maribor, 16. aprila.

Najžalostnejši časi v zgodovini slovenskega naroda so brezdomno časi turških bojev. Leto za letom in sicer skozi več stoletij so prihajale od izhoda sem krvoločne turške čete ter si hotele z mečem in ognjem priboriti vhod v srednjo Evropo. Božja roka je postavila slovenski narod ob jug srednje Evrope in ga na ta način z bratskim hrvaškim narodom vred pozvala braniteljem zahodne krščanske vere in krščanske prosvete. Plug in meč moral je znati slovenski kmet zamenjavati, kakor se zamenjavata jasen dan in temna noč. Žalostna je v naši zgodovini doba turških bojev, a ob enem vendarle tudi najslavnejša. Slovenski narod je pokazal v teh časih svojo občudovanja vredno moč in silo. Mnogo svojcev je izkrevavelo v vsakem boju na bojnih poljih, mnogo jih je moralo oditi v trdo turško sužnost, toda vedno so nove moči vzklije iz slovenske zemlje. Kadar koli so pridrveli v naše krasne pokrajine turški roparji, vsakokrat so našli nove slovenske bojevnike, ki so se jim postavili z junaško navdušenostjo v bran. Stoletni boji niso iztrebili našega naroda, ampak so mu nazadnje pritisnili v roko zmagoslavno zastavo. Ob slovenskih mečih razbil se je turški polumesec. Božja previdnost je vedela, zakaj je ravno slovenski narod postavila ob jug srednje Evrope. Toliko žilavosti in jakosti nima vsaki narod . . .

Potrli niso turški boji našega naroda, a oslabei so ga vendar občutljivo. Za njegovim

hrbtom se je nemški narod lahko prosvetno in gospodarstveno mirno razvijal in krepil, slovensko ljudstvo pa je ravno v teh dveh ozirih zaostalo. In niti zavedalo se ni svojega zaostanka. Še le ko je narodnostno gibanje vzbudilo tudi naš rod iz spanja, začel se je primerjati z drugimi ljudstvi. Tedaj je s strahom zagledal, da ni v isti vrsti z drugimi narodi. Od osemindesetega leta sem računimo svoj preporod. Obrnili smo se najprej na prosvetno polje. V vseh prosvetnih strokah se trudimo, pridobiti čast slovenskemu imenu. Naporen je ta trud, od vseh strani nas ovirajo, napredujemo pa vendarle.

V zadnjih letih smo se obrnili tudi na gospodarstveno polje. Globoko se je zajedel nemški kapital v naše ljudstvo. Zadnji čas je bil, da smo se vzbudili, sicer bi nam pijavke izpile slednjo kapljo krvi. Velika moč denarja stvarja gospodarski boj dvakrat težaven. Raztrgati je treba različne dosedaj veljavne družabne razmere, prilagoditi se je treba novim nazorom. Dočim se je vršil namreč narodno-prosvetni preporod le bolj znotranje, zahteva narodnostno-gospodarstveni, da znotranje in kar je družabnemu človeku še neugodnejše, tudi zunanje stopimo iz dosedanega toka. Zato ni nobeno čudo, da naletava naše gospodarsko gibanje na mnogostransko nasprotstvo ali vsaj nezaupanje. Posojilnice, konsumna društva in gospodarske zadruge imajo sovražnikov in nezaupnežev v obilici. Vendar to nas ne sme motiti!

Zadružno gibanje sloni na zdravih gospodarstvenih načelih. Osloboditi narod iz spon tujega kapitalizma, postaviti ga na lastne

noge ter mu zagotoviti samostalno gospodarstveno bodočnost, to so one misli, ki nas vodijo v gospodarski boj. Različne zapreke in težave niso znaki, da je naš boj neopravičen, ampak da imamo v tem boju, kakor v vsakem boju, opraviti s sovražnikom. In sedaj, ko smo že začeli boj, skrbeti nam je treba, da v njem tudi zmagamo. Zato pa potrebujemo navdušenosti in srčnosti.

Vendar nevarno bi bilo, ako bi se bojevali s slepo navdušenostjo in srčnostjo. Bodimo previdni, ozirajmo se na vse strani! Nikjer novodobni človek ni tako občutljiv kakor ravno v denarnih rečeh. Samo jeden pogrešek na naši strani škoduje nam lahko več nego cele vrste strastnih sovražnikov. Premislimo torej prej vsak korak, ki ga storimo! Gledajmo, da se ne vkrade med nas izdajica, katerega so privedli v boj le osebni in sebični nameni, ne pa sveta skrb za občni blagor našega ljudstva! Blijmo gospodarski boj srčno, navdušeno, a z blagimi nameni ter s skrbno previdnostjo. In Bog bode z nami, ki nas je vstvaril žilave in vstrajne!

Uravnava Sotle.

(Govor dež. posl. J. Žičkarja dne 12. aprila.)

Visoka zbornica! Velikanska je škoda, ki jo napravlja Sotla, mejna reka med Štajarskim in Hrvatskim. Vsako leto skoro stopi iz svoje struge ter odnese s svojimi valovi na tisoče meterskih stotov sena s seboj, ali pa, kadar izstopi pred košnjo, zblati travo tako hudo, da se ž njo ne more krmiti živina. Tudi s tem škoduje, da podira bregove in

Listek.

Jeruzalemsko romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

10. Odhod iz Kajre in izhod iz Egipta; Sueški kanal; premišljevanje v puščavi.

Afrikansko vroč dan je bil petek 22. aprila, ko smo iz Kajre odhajali; sicer so se nekteri romarji predpoldne v Nilovi reki kopali in ohladili, pa pozneje so se potili, kakor vsi drugi. Ob 11. uri morali smo na kolodvoru pripravljene biti in ko smo vsi skupaj zbrani stali, v rokah solnčnike ali kakšno palmovo vejo in obloženi z drugimi za potovanje potrebnimi rečmi, spominjal sem se živo Izraelcev, ki so tudi pri svojem izhodu iz Egipta enako pripravljene in podpasani čakali svoja dva voditelja Mojzesa in Arona; še celo v tem smo si bili podobni, da nismo imeli časa jesti, ampak smo morali v železniški voz seboj vzeti svoj obed: mrzlo meso, jajca in buteljko vina. V tem oziru smo pač bili na boljsem, ker nas nihče ni zasledoval in preganjal, kakor Farao uboge jude, ampak so celo avstrijski zastopniki v Kajri prišli, nam srečno pot voščiti; in kakor pri našem pri-

hodu, tako se je tudi pri našem odhodu po velikem pokritem peronu kajrskega kolodvora čudno lepo razlegala in odmevala naša krasna cesarska pesem.

Vozili smo se nekaj časa po severni progi proti Aleksandriji do postaje Benha, kjer smo pol ure stali in se takorekoč na solncu pekli; gledali smo medtem, kakšni so ljudje in kaj počenjajo; na tej strani, pri postaji ponujali so nam zamorci razno južno sadje, oranže, limone itd., posebno pa črno kavo, katero smo kaj radi srebali. Doma v Evropi nisem prijatelj bobovi kavi, a na jutro vem so bili dnevi, ko sem skoro od same kave živel; prepričal sem se namreč, da je posebno gorka črna kava tam najboljša pijača in izvrsten pripomoček zoper žejo, vročino in mrzlico; seveda se je to pozneje, ko sem se bil že domu vrnil, precej hudo nad menoj maščevalo, ker celih 14 dni mi ni teknila nobena jed več in sem bil že celo oslabei. Na drugi strani železnice pa smo videli, kako Egipčani nove hiše stavijo ali zidajo; enakomerno obteženi osli in velblodi donášali so zidarjem pesek, kamenje in drugo gradivo; stregli so jim pa razposajeni dečki, ki so kar delo in svoje mojstre zapustili, kakor hitro so nas zapazili in so priskakljali k našim vagonom, da bi si izprosili od bogatih blede-ličnih tujcev, (ker po njihovem mnenju je

vsak Evropejec bogat) kak 'bakšiš'; pa noben uradnik jim ni branil beračiti in popotnikov nadlegovati, pa tudi nihče jih ni na delo nazaj klical.

Tukaj krene železnica precej na desno proti vzhodu, in vozili smo se deloma mimo, deloma pa skoz tisto nekdanjo zelo rodovitno deželno Gesen, katero je po Faraonovem povelju egiptovski Jožef dal svojemu očetu Jakobu in svojim bratom, da so jo posedli in obdelovali; pa dandanes ti kraji niso več lepi in rodovitni, ker manjka jim pridnih rok in blagoslova iz nebes. Videli smo tudi blizu postaje Zagazik, razvaline starega paganskega mesta Bubastir t. j. mačkinje mesto, ker so tukaj po božje častili malika z mačkinjo glavo in so njemu na čast redili in lepo negovali več tisoč mačk; no, v teh krajih pač niso miši gotovo nikdar bile dobre volje, ker so mačke vedno bile doma in še v tolikem številu! — Železniška postaja Ramses v genski deželi nas je tudi spominjala starih Egipčanov, ker Farao je ukazal sezidati mesti Ramzes in Pitom s tem namenom, da bi tam bile velike žitne shrambe za slaba nerodovitna leta (2. Mojz. knjiga 1, 11). Tukaj se tudi nahaja hrib Telet Kebir, kjer so l. 1882 Angleži Egipčane premagali.

Pri silno nadležni vročini pripeljali smo se ob 4. popoldne v mesto Izmailja, kjer smo

jemlje obrežnim posestnikom njih zemljo, kar se ponavlja leto za letom. Seno, pokošeno in nepokošeno, voda tako ponesnaži in z blatom ogrdi, da se more rabiti le samo za steljo. Obilokrat pa niti za steljo ni več rabno, ampak se mora kar s travnika zapeljati v Sotlo. Nič ne pomaga, ako posestniki snažijo in stepajo zblateno seno, vsa nesnažnost se ne da odpraviti in vsled tega se tudi živini ne more ponuditi. In če se v sili vendarle polaga, — ker ubogo ljudstvo ne zmore druge krme, — koliko živine zboli in pogine! In ta škoda, da živina zboli in pogine, je brzokone niti ni uradno vpoštevala. Vsak, ki se bavi s poljedelstvom, pa ve dobro, da kmet ne more skrbeti brez krme za domačo živino in iz tega razloga tudi ne za potreben gnoj. Kjer pa se ne gnoji, tam tudi zemlja ne rodi, in niti ljudje niti živina ne dobijo vsakdanje hrane. Odkod pa naj kmet vzame potem denar, ki ga potrebuje za davke, posle in različne gospodarstvene zadeve, ako v hlevih ni živine, da bi jo prodal?

Kakor kača se zvija Sotla v nešteti pregibih med travniki in njivami in nobeno čudo ni, da se pogosto zajezi in izstopi; ravno zaradi neuravnane toka se tolikokrat razlije nje voda po okolici ter ji donša osodepolno povodenj. Naj navedem zgled! Pri železnem mostu, ki veže deželno cesto štajarsko in hrvatsko, teče Sotla skoraj kilometer daleč naravnost proti Savi. Pri mlinu grofa dr. Ignacija Attemsja, pa krene Sotla vspremenljivo s svojim prejšnjim tokom proti severu, naredi velik kolobar proti Hrvatski, ter se šele po približni zamudi za jeden kilometer vrne k Attemsjevemu mlinu. Potem se zvija in zvija naprej proti Savi, dokler se ž njo ne združi. Enake ovinke, večje ali manjše, dela po celi svoji poti skozi okraje Rogatec, Šmarje, Kozje in Brežice.

Po nekaterih krajih povzročajo preplavljenje pač tudi mlini s svojimi jezovi. Na pr. jez pri Sv. Petru pod gorami, vsled česar je ta okraj večkrat preplavljen, ne da bi bil zajedno tudi sosedni brežiški okraj; nadalje pripomagajo k povodnji tudi stranski potoki, izlivajoči se v Sotlo, in preozka struga Sotlina.

Uradno zabeležena škoda vsled povodenj, povzročenih po Sotli, je znašala v kozjanskem okraju leta 1896, 1897 in 1898 gld. 34.205. Pridružila se je povodnji l. 1896 tudi toča, ki je naredila samo v treh občinah ob Sotli škode za 59.000 gld. Okraju Brežice je naredila po uradnih cenitvah l. 1897 škode za 36.540, l. 1898 pa za 51.660. Leta 1896 je bilo v kozjanskem okraju 674 posestnikov po ujmah zadetih, med njimi seveda nekateri

tudi po toči, l. 1897 pa 71 samo po povodnji in l. 1898 229 ravnotako samo po povodnji. V okraju brežiškem je bilo poplavljenih l. 1897 93 posestnikov, vsi iz Kapel, števila posestnikov prizadetih po povodnji iz drugih občin brežiškega okraja nisem mogel dognati. L. 1898 pa je znašala škoda, povzročena 756 posestnikom vsled povodnji, v brežiškem okraju 51.660. Čisti dobiček iz zemljišč teh 756 posestnikov znaša 19.056. Škoda je potemtakem trikrat večja nego čisti dobiček. Toda kakor sem izvedel od popolnoma zanesljive strani, je škoda v resnici še mnogo večja nego je cenjena. Kajti marsikje iz različnih razlogov ne pride niti do cenitve.

Pač malo opomorejo prizadetim posestnikom brežiškega glavarstva zemljiško-davčni odpisi v znesku 578 gld.! Koliko davkov se je v Kozjem odpisalo, nisem mogel dognati. V občini Sv. Petra pod gorami je znašala leta 1897 škoda 2000 gld., davčni odpisi pa 277 gld. 22 kr. V omenjenem letu je imela občina trikrat povodenj. Leta 1898 je bila v Št. Petru škoda cenjena na 3285 gld. a odpisalo se je samo 210 gld. Tega leta je dvakrat nastopila povodenj.

Zemljiško-davčni odpisi so ljudem samo pesek v oči; za take nezgode treba temeljite in hitre pomoči, da se ne bo od dne do dne večalo število posestnikov, trpečih revščino vsled deževnih nezd. Samo v občini Kapele se nahaja 22 posestnikov, koje je nebrzdana Sotla skoro docela uničila; v občini Sedlarjevo jih je uradno naštetih leta 1896 10, v Št. Petru pod gorami 60 in v Lastnici 79. Dodati moramo, da je v zadnjih treh občinah istega leta pobila tudi toča ter povzročila škode do 59.000 gld.

Toda znano je, da je Sotla kakor za brežiški in kozjanski istotako osodepolna tudi za šmarski in rogaški okraj. Deželni odbor ve za to iz prošnje, katero je vložila preteklo leto občina Sv. Ema.

Visoka zbornica! Ti podatki, za katere zahvaljujem deloma tudi prijaznega vodjo brežiškega glavarstva, Vam dokazujejo, v kakem tužnem položaju se nahaja vsled povodnji od strani Sotle velik del prebivalstva v okrajih Brežice, Kozje, Šmarje, Rogatec. Da se v bodoče zavaruje trpeče prebivalstvo ondotnih krajev, da se pomaga vsled povodnji ubožnim posestnikom, da postanejo zopet trdni davkoplačevalci, da zagotovimo mnogoštevilnim, ob Sotli živečim družinam boren obstanek, je neizogibno potrebno, da se cela struga Sotle uravna.

Kako se naj uravnava izvrši, o tem razpravljati ni moja naloga. Toda, kolikor sem

mogel spoznati, bo mnogokje treba samo navadnega prekopa, da pride Sotla v raven tok.

Prebivalstvo vroče pričakuje uravnave. Samoumevno, da bo zraven štajarske dežele morala seči v žep tudi država in sosednja Hrvatska. Prosim torej, naj deželni odbor in vlada kolikor možno pospešita svoje korake za predlagano uravnavo.

V oblikovnem oziru predlagam, da se moj predlog izroči deželnemu gospodarskemu odseku v posvetovanje in nadaljno predlaganje. (Se vsprejme.)

Goriški Slovenci.

Goriški Slovenci imajo veliko pretrpeti od italijanske strani, kakor mi na Štajarskem od Nemcev. Vlada pa ne podpira zatiranih Slovencev, ampak Italijane, čeprav so ti v deželi v manjšini. Sedaj je imenovala strastnega italijanskega politika dr. Pajerja deželnim glavarjem na Goriškem. Seveda se vsled tega slovenski poslanci nočejo udeleževati deželnozbornskih zasedanj. Dr. Pajerju to ni ljubo in zato z namestnikom grofom Goesom obletavata slovenske poslance in jih prosita, naj vendar vstopijo. Slovenski poslanci se ne bodo dali tako lahko upogniti.

Zaroka na Črnigori.

Črnogorski prestolonaslednik se je zaročil s princezino Juto Aleksandro meklenburško. Vsled tega je črnogorsko ljudstvo močno razradošeno. Črnogorski knez je ta dogodek naznanil tudi svojemu prijatelju djakovskemu škofu Strossmajerju, ki mu je na to zelo ljubeznjivo odgovoril. Kedaj se bo slavila poroka, še danes ni določeno.

Nemci in Madjari.

Ogrski poslanec Ugrom piše v nekem madjarskem časniku malo laskave reči o avstrijskih Nemcih. Pravi, da Madjari nimajo nobenega povoda, ogrevati se za Nemce. Njih zgodovina je polna tožb o nemški pohlepčnosti, ki bi rada podjarmila tudi Madjare. Slovani pa niso nikdar napadali madjarskega naroda. Nemci so tudi premalo zanesljivi nasproti vladarski hiši Habsburžanov. Sedaj prestopajo k protestantizmu, ker vedo, da jih Prusija noče, dokler so katoličani. Avstrijski Velenemci hočejo s prestopom odstraniti zadnjo zapreko, ki še ovira združitev z nemško državo. «Proč od Rima» je torej očitno razžaljenje našega cesarja, je upor proti naši vladarski hiši. Vidi se, da tudi neslovanski narodi začnejo spoznavati črne duše avstrijskih nemških kričočev.

morali presesti na drug vlak in smo se od tod naprej vozili po železnici z ozkim tirom, kakor je na pr. iz Poličan v Konjice. Izmajlja je precej novo mesto, ker je še le nastalo takrat, ko so začeli kopati Sueški kanal. V prejšnjih časih morali so se namreč v Indijo, Kitajsko itd. po morju voziti okoli Afrike, torej po velikem ovinku; in zato so ta kanal napravili, ki veže sredozemsko morje z rdečim, in imajo zdaj ladije v Azijo in Avstralijo mnogo krajšo in manj nevarno pot. Sueški kanal je dolg 168 km., širok 60—100 m. in globok 8 m. in po noči z električno lučjo razsvetljen, da parniki kam ne zavozijo. Delali so ga po načrtu in pod vodstvom francoskega inženjerja Ferdinanda Leseppe od leta 1858—1869. Pri slovesni otvoritvi 10. novembra 1869 bili so navzoči zastopniki skoraj vseh narodov, naš cesar Franc Jožef I. in francoska cesarica. Še zdaj stoji na kanalom bregu Marijina kapelica, ktero so bili postavili za katoliške delavce; a ta lična kapelica tudi spominja na sv. družino, ki je morala skoz te kraje potovati. Rdeče morje pa je itak vsakemu kristjanu vsaj po imenu dobro znano, ker tukaj je Bog na čudovit način Izraelce otel iz velike nevarnosti in gotove smrti: morje se je vmaknilo, da so Judje lahko po suhem prišli na drugo stran in se rešili, vsi njihovi sovražniki Egipčani

so se pa potopili. Glejte, kako je vendar to čudno: za nehvaležne Izraelce je Bog v 40 letih njihovega potovanja po puščavi več čudežev storil, da bi srečno prišli v obljubljeno deželo; nikjer pa ne beremo v svetem pismu, da bi bil sv. družini na begu v Egipt na čudovit način pomagal; samo to se je pač zgodilo, da je po angelu opozoril Jožefa na pretečo nevarnost. Božji Sin je toraj že kot otrok hotel, da se mu slabše godi, kakor nam grešnim ljudem; in On je pač svojo vsegamogočnost v to vporabljal, da bi nam pomagal, nikdar pa ne, da bi sam sebi življenje in trpljenje olajšal.

Vožnja iz Izmajlje v Port Sajd je bila zelo enolična in radi tega za nekatere gotovo tudi dolgočasna: na eni strani vedno Sueški kanal, po katerem se ladije počasi in previdno premičejo, na drugi strani pa, kakor daleč oko zre — puščava. Dozdaj smo še vendar videli kakšno selo ali kakšno drevo, a tukaj je vse žalostno in pusto; le tu pa tam stoji kak grmič, za kojim se skriva gladni puščavski volk ali šakal. Kjer pa telesno oko nima ničesar gledati, tam je bolj ostro in pazno duševno oko ali: v samotni, v puščavi je človeški duh najbolj pripraven za premišljevanje; sv. Pavel na pr. je v arabski puščavi cela 3 leta premišljeval in spokorno živel. Preljubi rojaki! Ali Vam naj povem,

kakšne misli so mene v puščavi nadlegovale? — Vem sicer, da bodo nekteri Slovenci moje naslednje razmišljanje proglasili za nerodno in — neprimerno v popotnem spisu, pa vendar je hočem objaviti, 1) ker sem prepričan, da mi večina bravcev «Slov. Gosp.» pritrjuje ter se z mojim naziranjem strinja in 2) ker je prilika za tako javno izpoved preugodna.

Iz arabske puščave vhačale so mi misli v Evropo: v duhu sem gledal puščavo v Avstriji in še posebej puščavico na Slovenskem! Ali ni pusto na Avstrijskem, kjer državni zbor ne more vspešno delovati, kjer se razni narodi sovražijo in drug na drugega hujskajo, kjer se že na vseh voglih sliši klic «proč od Rima» ali «proč od papeža,» od kojega nam je vendar došla največja dobrota, namreč luč prave vere!? Žalostna prikazen je to, če ljudje vedno bolj zapuščajo žive, ne-usahljive vire krščanske resnice in v slepi nespameti silijo v puščavo nevere in verske malobrižnosti.

Kako je pa pri nas na Slovenskem? Oj, precej globoko še tičimo v nemškutariji in liberalizmu! V Mariboru na pr. lahko slišiš tak-le pogovor: A. Hast du schon gelesenen den uvdni članek im letzten ‚Gospodar‘? B. Ne, tega še nisem bral, aber das Andere wohl, was dieser Savinjski im Listek über die französische Kraljica schreibt, und dann auch

Papeževo zdravje.

Sv. oče so zopet popolnoma zdravi. V nedeljo, kot obletnici svojega kronanja so se že udeležili slovesne sv. maše v cerkvi svet. Petra. Nebrojne množice so privrele v cerkev, da vidijo ozdravelega starčka. Sprevedu prelatov, škofov in kardinalov so sledili papež s tiaro na glavi in v škofovskem krasu, ne-prestano blagoslavljaljoč mnogobrojne vernike, ki so jih navdušeno pozdravljali. Papež izgledajo izvrstno kakor pred boleznijo. Vidno jih je veselilo ognjevito pozdravljanje navzočega ljudstva.

Dopisi.

Maribor. (Društveno življenje.)

Moška in ženska mariborska podružnica sv. Cirila in Metoda sta imeli dne 17. t. m. v veliki dvorani pri Gambriu svoje občne zборе. Ženska podružnica je prišla letos prvič ob strani svojega starejšega brata — moške podružnice — k občnemu zboru. In ni se ji trebalo bati javnega nastopa. Še leto ni minolo, odkar je nastala, vendar se je že s ponosom ozirala nazaj na svoje preteklo delovanje. Z občudovanjem je gledal starejši brat na svojo mlado sestro, ko je slišal, da ga prekaša v živahnosti, mladostnem gibanju. Najprej je zborovala starejša, moška podružnica. Odobrila je poročila, izvolila delegate za glavno skupščino ter poverila vodstvo podružnice zopet dosedanjemu odboru. Potem se je pričelo zborovanje ženske podružnice. Najprej pozdravi vrla predsednica došle gospe in gospice ter naprosi odbornice, da poročajo o delovanju. Tajničarka prične. V gorkih besedah naslika nam začetek podružnice. Rodoljubje in narodna za vest mariborskih Slovencev sta ustanovila podružnico in jo sedaj tudi zvesto spremljata. Vzorno-marljiva blagajničarka nam je odkrila tajinstvenosti podružnične blagajne. Blagajna moške podružnice je z zaviranjem poslušala svojo bogatejšo sestrico. Ker je dosedanji odbor tako izborno skrbel za korist Ciril-Metodove družbe in za ugled podružnice, so navzoče gospe in gospice zopet s ponosom poverile vodstvo dosedanjim odbornicam. Nato se je sestra-podružnica zaupno pridružila svojemu bratu, da se skupno posvetujeta o raznih predlogih. Sklenilo se je, da se opusti staromodno čestitanje ob novem letu in da se uvede na mesto te zastarele navade pobiranje novoletnih doneskov za Ciril-Metodovo družbo. Da pa se tudi med letom blagajnični viri ne posuše, odobri se misel, da priredita obe podružnici roka v roki ob ugodnem času veliko, sijajno veselico.

Ljubezniva gospica se je spomnila ta večer tudi šole na Muti ter nabrala za njo nič manj nego 68 kron. In potem sta zaključili obe podružnici občne zборе ter povabili v dvorano prosto zabavo. Že globoko se je nagnila sanjava pomladanska noč k trudni zemlji, a v dvorani še je vedno kraljevala živahna prosta zabava.

Ob Savinji. Iz nevednosti in gnjilobe, pod katero so se redili naši narodnostni sovražni močvirnati črvi, je padel, vrgla in podrla ga je povodenj krščanske organizacije. Povsod mravljinje življenje in delovanje. Tako tudi pri nas!

Kakor narašča Savinja o pomladnem času, ko vedno toplejši žarki zlate plošče razgrinjajo bel plašč ter ga preminjajo v zeleno odejo, tako raste, se množi in krepi med vrlimi Savinjeci navdušenje do zadružne samoobrambe. Proizvajalni stanovi stopajo na dan, hočejo svoje pravice, svoje trdno stališče, gotovo sedanjost in bodočnost, hočejo se iznebiti in do cela otresti onih stanov in oseb, ki so jih sesali, kakor lačna pijavka. Proizvajalni stanovi vrstijo se v mogočne čete, si sami se svojo pomočjo in pri nas po svoji hvalevredni delavnosti kujejo klešče, da iztrgajo požrešne čeljusti v kmetiski kozi zaritim kloščem. Naš kmet ni več slep; ako je bil prej, ni tega on kriv. Kmetu ni za boj, njemu je za obstanek, on ne pozna borbe drugim v škodo, marveč borbo sebi v korist. Kmet mora živeti, sicer bi ga ne ustvaril naš ljubi Bog!

To nenavadno zanimanje združitve na krščanski podlagi, združitve vseh v ednakosti, prijateljstvu in pravici privabilo je čez 200 posestnikov pred kratkim v Rečico, ki so kot zastopniki gornjegrajskega okraja sprejeli pravila za zadrugo. V Rečici bo sedaj veliko kmetijsko društvo, ker ima večji delokrog kakor konzumno. Nekaternikom privoščimo naslednje tolažilne besede: Številka 51., katero zaničljivo ogovarjate, ima že 324 udov, deleži presegajo že 5000 gld. Na Kranjskem niso imeli skraja niti polovico toliko udov in denarja, zdaj pa imajo več tisočev premoženja.

V Rečici bo osrednja zaloga, v sosednjih župnijah pa skladišča in zadružne prodajalnice, da bodo lahko vsi udje v bližini dobivali blago. Na ta način, ako bodemo edini, imeli bodemo okoli 800 udov, morebiti še več. Vsled tega ogromnega števila dobili bomo pri zakladalcih in tovarnarjih najmanj 4—5000 gl. več popusta, dobiček, katerega bi nikdo od nas ne imel, če bi se cepili v male župnijske zadruge. Več o tem se lahko pogovorimo na shodih, ako bo treba, vsaj se zadružni možje ne boje liberalnih žrjavov.

Iz Konjic. (Šolske razmere.) Mi Slovenci imamo že od nekaj nesrečo, da nas na višjih mestih prezirajo, če se gre za prospeh slovenske stvari, za blagor naroda. Če zmanjka na slovenski šoli slovenski učitelj, hitro se zamaši ta luknja, če le mogoče, s posilinemško osebo; a to ne zaradi tega, ker ni priličnih narodnih moči, ampak zato, da nam dajo okusiti svojo kruto moč, svoj nemški srd, da nam kratijo naše pravice v slovenski šoli, da nas zopet potlačijo za četrstoletja nazaj v ono šolsko borbo za pravo narodno učiteljstvo. Tako so tudi nam Konjičanom sedaj zaigrali. Cele Konjice, tudi takozvani Nemci strmé nad imenovanjem novega našega nadučitelja za slovensko šolo v Konjicah.

Sedanji g. nadučitelj Pirch (čitaj Pirh) je rojen ob vznožju Pohorja, je bil skraja Slovenec, a tekom časa se je spreobrnil, da sedaj s konjiškimi Volfovci gladko izgovarja tudi «Heil und Sieg» in z navdušenjem popeva neavstrijsko «Wacht am Rhein.» Kot podučitelj je bil še dokaj tih in previden, prosil od Poncija do Pilata, oziroma od Konjic do Gradca, da je dobil to mastno slovensko nadučiteljsko mesto v svoje roke, a sedaj bo — to je njegova sveta obljuba — vzgajal našo slovensko deco v nemškem duhu in jo spreobračal v ljudi, kateri se bodo pozneje sramovali svojega slovenskega doma in roda. Radi te obljube je dobil nadučiteljsko mesto, za katero so prosili tudi sposobnejši učitelji. In mi slovenski stariši trpimo, da nam vsilijo kakšnega učitelja!? Ne, ne in še enkrat ne, tega ne smemo trpeti, in naj velja tudi za nas geslo «obstrukcija!»

Kajti srce mora boleti in strah spreletavati vsakega, kateri pomisli, kakšnim neslovenskim vzgojiteljem so izročeni naši otroci. — Naša deviza pa naj bode, ne «proč od Rima,» ampak proč s takimi učitelji in učiteljicami, ki niso večji slovenskemu jeziku, ki naše dece ne učijo v potrebnih rečeh, ampak ji ubijajo v glavo le nemščino in drugega nič ko blaženo nemščino.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Imenovanje.) Finančni minister je imenoval uradnika pri carinskem uradu v Gradcu g. Ivana Šebeka podravnateljem carinskega nadurada na Dunaju.

(Notarske zadeve.) Notar gosp. Matej Bežan je prestavljen iz Žužemberka na Kranjskem v Marenberg, notar Martin Kocbek iz Marenberga v Konjice. Z g. notarjem Koc-

eine izjava dort hinten; ali pa če gosp. N. svojemu sosedu reče: «Freund, ich muss Dir jetzt etwas sagen, da ne boš pozneje na mene hud.» Glejte, nekaj besedij ali eden stavek se govori v nemškem, drugo pa v slovenskem jeziku; sram nas bodi take grde mešanice! Mislim, da mi nihče ne bo oporekal, ako trdim, da se Slovenci med seboj preveč in celo brez potrebe v nemškem jeziku pogovarjamo; dokler se te nam tako ljube, ker v teku mnogih let prisvojene in priučene slabe navade ne znebimo, nam ne bo mogoče ne pravilno slovensko misliti in tudi ne govoriti. Sicer se mi zdi, da tudi ni mnogo boljše v slovenski metropoli, v Ljubljani; vsaj iz nekega tamošnjega strankarskega časnika sem se prepričal, da ni pisan in uređovan v slovenskem duhu, temveč mu skorej iz vsake vrste gleda nemška dunajska židinja Nova Preša; ker ga redko v roke dobim, zato ne vem ali se motim ali ne, ako rečem, da se je v zadnjem času nekaj poboljšal.

Zelo obžalovati je tudi, da se je mnogo naših posvetnih omikancev izneverilo sveti cerkvi in dejanskemu krščanskemu življenju; a tega večinoma niso zakrivali sami, ampak naše slabe šolske razmere; učili so se iz knjig, ki naravnost nasprotujejo krščanski veri; poslušali so nemške liberalne in neverne

židovske učitelje ali profesorje in so se nevedoma navzeli njihovega slabega duha. Nočem o tem dalje razmišljati, a samo na to-le Vas naj opozorim, dragi rodoljubi: Vi srčno ljubite in zato tudi radi govorite milo slovensščino; zakaj? ker Vas je je učila Vaša dobra slovenska mati. Zdaj pa malo pomisljajte: ali Vas ni še nekaj drugega učila ista mati? — Da, res je (mi odgovarjate), moliti nas je tudi učila; kazala nam je, kako se dela znamenje sv. križa, kako se pri molitvi lepo roki sklepati, in nam milo resno naročala, da naj Boga nikdar ne pozabimo. Marsikaterega vrlega narodnjaka bi menda njegova rajna mati ne hotela več spoznati za svojega sina, ker je zavrzel njeno najboljšo, najlepšo zapuščino in najdražjo svetinjo — sv. krščansko vero.

Ali nisem o duhovnikih ničesar mislil? Pač tudi in še celo to Vam hočem povedati v glavnih potezah. Misli o medsebojnem razmerju: ne drug drugega opravljati in ovajati — ampak otroško si zaupati in bratovsko se ljubiti in se zato tudi včasih med seboj posvariti, ako je potreba; na to bratovsko posvarjenje se dandanes silno rado pozabi! Misel in želja o razmerju do podložnih: Neque ut dominantes in cleris t. j. tudi ne kakor gospodovalci dedščin I. Pet. 5, 3. Katoliški duhovnik ima zares veliko oblast; pa ni dobro,

ako jo kaže in strogo izvršuje po načinu svetnih glavarjev, ampak povsod naj bi vladala očetovska ljubezen in sicer še v največji meri do zgubljenih ovčic; čim višja je naša čast, tim večja naj bo naša ponižnost. Ko smo se pozneje vozili po judovski deželi, zgodilo se je večkrat, da smo naleteli na velike črede ovac, ki so se po precej golih bregovih pasle; vsled drdranja mnogoštevilnih naših vozov pa so se prestrašile ter bežale in pastir za njimi; toda včasih se je nekteri ovci celo v glavi zmedlo: namestu da bi se drugim ovcam pridružila, je pa le za nami več časa bežala; a kaj se zgodi? pastir zapusti vso drugo pametno čredo po (200—300 ovac) inpribeži za zgubljeno ovčiko; ljubeznjivo se ji bliža, jo zadene na svoje rame in nese nazaj k čredi; in šele potem, ko je zopet celo njegova in mu je zopet celo vdana, jo malo kaznuje za njeno norost; glejte podobo dobrega pastirja! —

Samo to še naj povem, kaj da mislim o naših tako zvanih Nemcih, ker pravih Nemcev je pri nas bore malo. Čudno se Vam bo zdelo, ako rečem, da jih moram pohvaliti; zakaj? ker tako dobro napeljujejo vodo na naš mlin; s svojim strastnim vedenjem in s svojim grdim pisarjenjem škodujejo namreč najbolj samemu sebi in delujejo sicer slepo pa vneto v svoj lastni pogin; že čez nekaj let

bekom se poslovi od Marenberga mož, kateri je v onem kraju veliko storil za našo narodno stvar. Hvala Bogu, da je dobil naslednika v osebi našega rojaka g. Bežana, ki bo začeto delo vrlo nadaljeval.

(Poštne zadeve.) Poštni asistent gosp. Ivan Lichteneckert je prestavljen iz Celja v Gradec ter prideljen poštne in brzozavne ravnateljstvu.

(Socijalna demokracija) se pripravlja že po vseh krajih in mestih, da veličastno obhaja socijaldemokratični dan, 1. maj. Vsi socijalisti se bodo prignali na ulice, le nekaj jih bodo pustili doma (tudi v Mariboru) da jim stražijo «blocke» in «partei-steuer.» Zakaj neki ta straža? Ali je postala resnično potrebna?

(Cerkvene novice.) V Št. Štefanu poleg Šmarja pri Jelsah so kupili fantje in dekleta za farno cerkev dve krasni zastavi, tretjeredniki in tretjerednice pa lepo podobo svetega Frančiška, predstavljajočo vtisnjenje sv. ran. — Lepa slovesnost, prvo sv. obhajilo otrok, se je kakor vsako leto, tudi letos vršila pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Oznanjena je bila že za belo nedeljo, pa se je zavolj slabega takratnega vremena prenesla na drugo nedeljo po Veliki noči. Vršila se je pri pozni službi božji. Gotovo bo ta slovesnost ostala otrokom v spominu vse žive dni, vsaj jih pa bo tudi lepa velika podoba, katero je vsak otrok dobil, spominjala pomenljivega dneva. Otroci so dobili obed: juhe, kos mesa in kruha, da so še ostali pri popoldanski službi božji.

(Slovenska meščanska šola.) Deželni poslanec dr. Dečko je stavil zadnjo soboto v deželni zbor predlog, naj se ustanovi v Št. Juriju ob južni železnici meščanska šola s slovenskim učnim jezikom. Slovenci seveda potrebujejo še tudi po drugih krajih meščanskih šol, a naši poslanci nočejo naenkrat preveč razburiti nemških živcev, zato zahtevajo skrajša le meščanska šola za Št. Jur. Dokler nam Nemci ne zagotovijo te šole, ne bodo naši poslanci ne krajcarja dovolili ne meščanskim šolam, ne meščanskim učiteljem.

(Nemški bratci.) Vsi nemški štajarski listi od «Tagespošte» doli do zakotne celjske «Vahtarce» besnijo zaradi našega uvodnega članka v zadnji številki, kjer smo zahtevali za Spodnji Štajar poseben deželni oddelek s sedežem v Mariboru. Pravijo, da moramo Slovenci z nemškimi bratci združeni ostati kakor doslej, saj nas imajo radi, saj nas ljubijo. Slovenci se zahvaljujemo za njih ljubezen. Radi nas imajo, ker jim rodovitna slovenska zemlja mora plačevati visoke davke. In s temi davki si plačujejo Nemci deželna gledališča, drsališča, ceste, šole, uradnike,

še bo pokazalo, ali je to mnenje pravo ali ne. — Kje pa sem? ah, hvala Bogu, da imam puščavo že za seboj, za hrbotom! Ne bil bi mislil, da me bo ta pusta samota tako razvnela, da bi Vam odkritosrečno povedal svoje skrite misli in želje; pa to je že moja slabost (poleg mnogih drugih), da sem prezaupljiv; to mi je v življenju že mnogo neprilik nakopalo. Sicer Vam pa obljubim, ako so Vam bile moje puščavske misli nadležne, da se hočem poboljšati ter se varovati kolikor mogoče takih čudnih mislij in da rajši nikdar več ne grem v puščavo, kakor pa, da bi si iz svojih prijateljev napravil — sovražnike.

Še le ob 9. uri zvečer pripeljali smo se v Port Sajd; toraj mnogo pozneje kakor smo računali; zato tudi ni bilo časa, da bi si bili mogli mesto ogledati. To je torej zgodba našega izhoda iz Egipta! Da ni trajal 40 let, kakor potovanje izraelskega ljudstva po puščavi, moramo zahvaliti najprej previdnost Božjo, ki nas je skrbno čuvala, da se nam ni pripetila kaka nesreča in drugič novodobno iznajdbo: železnico in hlapon, ki nas za malo denarja naglo popelje širom sveta.

Smešničar.

Jakec: «Kje si se navadil plavati?»

Jožek: «V vodi!»

učitelje, nas Slovencev pa tam ne poznajo, kjer bi morali kaj dobiti. Radi nas imajo, ker vedo, da gornještajarski in zahodnoštajarski gozdovi in pečine ne nesejo toliko, da bi se mogli nemški gospodiči na deželne stroške brezskrbno razveseljevati v deželnih gledališčih, jahališčih in drsališčih. Vsak se brani pijavk, zakaj bi se jih torej tudi Slovenec ne otepal. Proč od Gradca, proč od štajarskih Nemcev!

(Slovenec nikdar!) Nemški list, D. W. poroča o predlogu dr. Rosine zastran slovenske viničarske šole v Ljutomeru ter pravi ob tej priložnosti, da Nemci Slovencem ne bodo nikdar dovolili takih šol. Glejte, slovenski vinogradniki, kako radi nas imajo štajarski Nemci! Ponujati bi Vam morali take šole, skrbeti bi morali za razvoj vinarstva, toda ravno nasprotno, oni Vam odtegujejo vsako strokovno izobrazbo, zabranjujejo Vam vsak gospodarski napredek. Mislijo si: Slovenec plačuj in molči! Slovenski kmetje, kako dolgo še se boste dali tako potiskati v stran?

(Naš rojak na Hrvatskem.) Dne 8. aprila je umrl v Klanjcu na Hrvatskem oče Emanuel Topolnik. Rojen je 27. dec. 1843. v Slabtinah pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Leta 1859 je bil posvečen v mašnika, kojega leta so bile pri Sv. Juriju tri nove sv. maše, ker sta isto leto primicirala tudi gg. Pučko in Košar Janez. Naj v miru počiva!

(Zadušila) sta se dva otroka dne 9. t. m. pri Mariji Snežni na Velki. Ime jima je Ferd. in Roza Valentan. Mati je imela pot v sosedno vas ter pustila otroka doma pod nadzorstvom že večje hčerke Katarine. A tudi Katarina odide od otrok. Slamnice poleg peči so pričele tleti in dim je zadušil majhna otroka.

(Iz Velenja) se nam poroča: Kakor smo poizvedeli iz zanesljivih virov, ostane železnika proga Celje-Velenje deželna, katero bo oskrbovala južna železnica, kakor dosedaj. V Velenji ne bodeta dva kolodvora, kakor se je sploh mislilo, ampak sedanji kolodvor se bode nekoliko razširil. Hiša za jednega uradnika in jednega čuvaja državne železnice je že pod streho.

(V Gornji Radgoni) je pri občinski volitvi zmagala posilinemška stranka. Kakor slišimo, so se nekateri radgonski Nemci preveč zanimali za volitve. Gornjeradgonski Slovenci, odgovorite pošteno oni hujskajoči radgonski gospodi ter ji povejte, da niso poklicani vmeševati se v Vaše občinske zadeve. Osnujte si konsumna društva ter gosdodarske zadruge in radgonski Nemci še bodo s sladkimi obrazi iskali Vašega prijateljstva! — O tej zadevi smo dobili še drugo poročilo, ki pravi: Proti katoliško-slovenski stranki so volili tudi vzgojitelji naše slovenske mladine, kakor Erzenjak, Košar, Dominkuš, Pirh; volilo je proti nam tudi osobe našega okr. sodišča (!). Sedaj vemo, kakšne učitelje in sodnike imamo. Naša stranka bo iz tega strogo izvajala potrebne posledice!

(Svarilo!) Po Ptujskem polju se klati od časa do časa neka Antonija Limonšek s svojim zakonskim otrokom Matevžem ter berači miloščine, češ, da je sestra tega in tega župnika; toda ta oseba je omožena gostačka iz Sveče, ki neče skupno živeti s svojim možem in ki se boji vsakega dela. Stoperška občina je za njenega fanta že oskrbela potrebno zavetje, toda mati ga skrivoma izvabi k sebi ter hodi z njim beračit.

(Frankovci pri Ormožu.) Minoli teden spremili smo k zadnjemu počitku kmeta M. Praprotnika, enega izmed najstarejših vaščanov, ki je nekdanj mnogo dežel z lastnim vozom prevozil. Bil je priprost, veren kristijan, nad 20 let cerkveni ključar na Humu in kot vrl narodnjak je mnogo let opravljaj odborništvo občinsko in šolsko. Bil je varčen gospodar in mnogim sedanjim posestnikom krušni oče, ker mu Bog ni dal lastnih otrok. Zasluži, da se ga vsi hvaležno spominjamo. Lahka mu bodi zemljica.

(Delavci, na noge!) Do sedaj se v marnberškem okraju za delavce ni nič storilo. Mokrači so sicer iz Ivnika že prišli enkrat strašit, pa so le za svoj žep «kšefte» delali, ker so našim delavcem prav drago razne brošure usiljevali. Krščansko socijalna stranka je že s tem delavskemu stanu pomagala, da jim je ustanovila «Zavžitno društvo.» Zdaj se stori drugi korak, ko se snuje delavsko podporno društvo. Z združenimi močmi bomo od sedaj naprej zastopali svoje pravice in delavski stan vsestransko varovali oderuštva in krivic, ki so ga tlačile. Tedaj le na noge!

(V Zrečah) so za občinske odbornike dne 13. aprila bili izvoljeni gg.: (III. razred) Hren Igo, Orož Seb., Lamut, Winter, Vidmar Mat., Brglez; (II.) Dobnik P., Marinšek, Rušnik Val., Videčnik, Golčar J., Vidmar Sim.; (I.) Gorenak Jan., Karba, Orož J., Rožen, Dobnik, Rušnik Jurij.

(Ogenj.) Dne 11. t. m. je uničil ogenj hišo Janeza Škrinjara v Potoški vasi. Dne 10. t. m. je v Poženiku zgorelo poslopje krčmarja Bolke.

(Bela žena.) Dne 10. aprila je bila pokopana Antonija Černko, posestnica v Zagajskem vrhu. Ob grobu blage pokojnice žalujejo ljubeči jo svojci in znanji. Počiva naj v miru!

(Visokoučena učiteljica) je naša «Mariborčanka». Mi smo zadnjokrat naveli gospo finančnega ministra dr. Kaizlovo v zglede, kako rada govori slovanski. «Mariborčanka» pravi, da si s slovanskimi jeziki lahko pomagamo v Avstriji, toda stopimo jeden korak čez mejo, in tudi gospa ministrovka bo vesela, da se je nekdanj naučila nemškega jezika. Mi smo v duhu stopali korak za korakom čez mejo. Na severu smo stopili med slovanske Lužičane in tlačene pruske Poljake, ob vzhodu med Ruse in Rumune, ob jugu med Srbe, Črnogorce, Italijane, ob zahodu zopet med Italijane in potem šele tudi med Nemce. No gospa ministrovka bo imela pač malokedaj priložnost veseliti se znanja nemškega jezika, kajti korakov čez mejo gotovo ne bo delala samo na vzhodu, drugod pa ji nemškega jezika treba ni. Visoki učenosti «Mariborčanke» vsa čast! Drugokrat naj previdnejše stopa čez mejo!

(Naši vojaki.) V področju dopolnilnega okraja za pešpolk št. 87. jih je bilo letos od 1. marca do 15. aprila 4630 mladeničev pri naboru. Odbranih je bilo 891 za redno službovanje, 176 pa za nadomestilno rezervo.

(Nova knjiga.) V tiskarni g. Dragotina Hribarja je izšel tretji zvezek «Našega Doma». Obsega povesti «Vojna leta 2000» in «Doma in na tujem.» Cena zvezku je 25 kr., po pošti 5 kr. več. Knjigo priporočamo.

(Ormoška okolica.) V ponedeljek, dne 24. t. m. se bode v Ormoži od križkega reda postavljena bolnišnica po premil. knezu in škofu Mihaelu v navzočnosti Njih cesarske kralj. Visokosti gospodu nadvojvodi Evgenu slovensko blagoslovila. Nadvojvoda pride isti dan s posebnim vlakom ob 8. uri zarano v Veliko Nedeljo, odtod z vozom v Ormož k slovesnosti in odtam z vlakom popoldan zopet na Dunaj. Pri tej izredni slovesnosti, za katero se delajo velike priprave, bode svirala vojaška godba iz Ljubljane.

(Slatina.) Kopališkimi ravnateljem rogaške Slatine je imenoval deželni odbor nekoga g. Viktorja Trotterja. Seveda je Nemeč, čeprav bi smel deželni odbor vsaj toliko pravičen biti, da vsaj deželne službe na slovenskih tleh oddaje Slovencem. Toda Slovencem nočejo dati kruha.

(Smrt.) Včeraj je umrl v mestni fari sv. Magdalene nadučitelj kolonijske šole, g. Peter Irgolič. Zadela ga je kap. Poštenemu možu, vzornemu učitelju in odkritemu katoličanu blag spomin!

(O deželnem zboru) dne 15. in 19. aprila poročali bomo prihodnjič. G. Žičkar je govoril o solčavski cesti, dr. Jurtele o uravnavi Pesnice.

(Nagla smrt.) Pretečeni petek 14. t. m. prinese Ana Nedog, viničarka v Okoslavskem

vrhu župnije Sv. Jurija ob Ščavnici svojemu možu, ki je hojko podiral, južino; hojka pade, svrž zadene ženo po glavi in jo pri priči usmrti.

Društvene zadeve.

(**Za šolo na Muti**) je potom zborovanja moške in ženske Ciril in Metodove družbe mariborske nabrala gpa. Ludmila Rapočeva 68 kron. — Po č. g. J. Cerjaku prijateljska družba 34 kron. — Vesela družba pri gosp. Kocbeku v Marenbergu 10 kron.

(**Poziv na štajarske konjerejce.**) Ljutomerskemu «dirkalskemu društvu,» se je posrečilo doseči, da bode pri graški spomladanski in jesenski konjski dirki razpisanih nekaj daril, za ktere bodo smeli tekrovati konji v lasti samo kmečkih posestnikov. Ta dirka pa se bo vršila pogojno, namreč le tedaj, če bo naglasenih zadosti tekmovalcev. Če bi se teh dirk vdeležilo premalo kmetijskih dirkalcev, bodo prihodnje leto popolnoma opuščene. Opozorjamo torej kmetijske konjerejce iz cele Štajarske na to ugodnost in jih pozivljemo, da vadijo že zdaj svoje konje. Trud se jim bo, če se z uspehom udeležijo konjskih dirk v Ljutomeru, Mariboru in Gradcu, in to v spomladi in jeseni, obilo poplačal. Propozicije za spomladanske konjske dirke se bodo skoro razglasile, zato naj pazijo konjerejci, ki se jih nameravajo vdeležiti, da se o pravem času javijo in plačajo uloge. Ljutomersko dirkalsko društvo priredi spomladansko dirko v drugi polovici meseca maja. — Dirkalsko društvo v Ljutomeru.

(**Posojilnica v Rajhenburgu**) za župnije: Rajhenburg, Videm, Koprivnica in Pod-sredo je vknjižena in začne z majem poslovati. Posojevala bode le na osebni kredit, in sicer proti 5½% obrestovanju, hranilne vloge bode pa po 4% obrestovala. V načelstvu so gg.: župan Unschuld in Anton Kunej, župnik Walter, železn. načelnik Podkrajšek in ekonom Benj. Kunej.

(**Podružnica delavskega podpornega društva v Marnbergu**) ima v nedeljo dne 23. t. m. osnovalni shod. K obilni udeležbi vabimo delavce celega okraja. Zborovalo se bo «Pri stari pošti» v prvem nadstropju ob 4. popoldne.

Deželni zbor.

(Zadnje poročilo.)

Gradec, 19. aprila.

K seji 14. aprila je v temeljil poslanec Kern (katoliške stranke) svoj predlog, naj deželni zbor zahteva od vlade, da vpelja 6letno šolsko dobo. Nemška liberalna večina mu glasno ugovarjala; za predlog so glasovali samo katoliški in slovenski poslanci; velika večina deželnega zbora ga je toraj zavrgla. Poslanec dr. Rosina je utemeljeval svoj predlog, naj se ustanovi v Ljutomeru viničarska šola s slovenskim podučnim jezikom. Za ustanovitev take šole je prosilo veliko število občin iz ljutomerskega, ormoškega in gornjeradgonskega okraja. Ta predlog se je izročil v presojo vinarškemu odseku. Pri volitvi v narodno-gospodarski odsek, ki ima poročati o Hagenhoferjevem predlogu zastran vstanovitve hipotečne banke, se je pokazalo zopet strupeno sovrašтво nemških liberalcev in kapitalistov proti našemu ubogemu ljudstvu. To je namreč razvidno iz tega, da nemški liberalci niso marali voliti predlagatelja Hagenhoferja v ta odsek, temveč nekega drugega konservativnega poslanca, ki ni prav nič podučen v zadevah hipotečne banke. Po vseh zbornicah je namreč navada, da, če se za kakšen predlog izvoli nov odsek, ki ima o predlogu razsojevati, se izvoli v ta odsek tudi predlagatelj sam, ki more najbolje stvar razjasniti. Samo v štajarskem deželnem zboru ne velja več ta navada. Zato je gotovo, da bo narodno-gospodarski odsek po svoji večini odklonil predlog Hagenhoferjev in bo zadolženo ljudstvo še dalje plačevalo visoke obresti od

svojih dolgov. Izmed Slovencev je izvoljen v ta odsek dr. Serneč.

V Kindbergu se bo zgradila deželna hiralnica, ker so vse hiralnice že prenapolnjene. Črez 200 hirajočih ne morejo sprejeti v zdaj obstoječe hiralnice zavoljo pretesnih prostorov. Črez Savo bi se imel pri Brežicah staviti nov most. Stroški so preračunjeni na 210.000 gld. oziroma na 224.000 gold., če vlada ne pritrdi prvotnemu načrtu. Most bi bil železen na kamenitih stebrih. Stroški se še niso razdelili. Potrebovali bi ta most; brežiški okraj, osobito brežko mesto, sosedni Kranjci in pa vojaštvo. Pričakovati je, da se razun štajarske dežele vdeležujeta tudi Kranjska in pa vojno ministerstvo te potrebne stavbe.

Gospodarske stvari.

Jabolčni cvetoder.

(Konec.)

Kako se je sadjerejcu ubraniti tega škodljivca?

1. Najboljše sredstvo je otresanje ali otepanje dreves spomladi; le tako se res s pridom trebi škodljivi mrčes raz drevja.

To delo ni toliko zamudno in se najbolje vrši ob mračnem vremenu zgodaj zjutraj. Pri mlajših drevesih zastuje človeška roka, da se otrese. Debelejša drevesa je najbolje otresati s kaveljem, katerega s cunjami dobro ovij, da ne raniš debela ali vej. S kaveljem primi glavne veje na vrhu počenši in jih dobro otresi.

Mrčes popada v veliki množini na tla, kjer si razprostreš kako rjuho ali plahto. S takim ravnanjem se najuspešneje prepreči odlaganje jajec v cvetne popke. Hrošče je treba nato vsuti v posode, ki so deloma z vodo napolnjene in jih uničiti. Na tak način je mogoče še zadnji čas oteti svoj sadunosnik pogubljevega sovražnika.

2. Drevesa varuješ raznih kvarljivcev tudi uspešno, ako vsako leto odpravljaš mahovje, lišaje in staro kožo raz drevesa. Najbolje se to zgodi z drevesno strguljo. Tako osnaženemu drevju namaži deblo in vse večje veje z gostim v vodi raztopljenim apnom. Apno ne umori samo mahovju korenin, ampak tudi raznim mrčesom zalego njih jajec.

3. Naredi od močnega papirja 15 cm. širok pas, namaži ga na debelo z lepljivim mazilom in priveži ga tako visoko, kakor ti je najbolj ročno. Napravi ga uže početkom oktobra in veži ga tako, da se tesno oprijemlje debela; ostane naj do pozne spomladi. Mazilo si lahko pripravljaš sam, da skuhaš zmes od 1 in pol kg. navadnega kolomaza in pol kg. gostega terpentina. Še boljše sredstvo so pa takozvane goseničje pasti, ki se od navadnega pasa iz papirja razločujejo le v tem, da se med papirnat, namazan pas, ki se od zgoraj okoli debela priveže, in med deblo nadevlje nekoliko lesne volne.

S tako pripravo se ubraniš z uspehom cvetodera, malega zmrazlikarja, kateri se prištevata najhujšim sovražnikom drevja, in znanega jabolčnega črva ali tončiča, ki nareja sadje piškavo in nerablivo.

Na lepivo obvisi v jeseni brezkrilne samice zmrazlikarjeve, ki hočejo plezati na drevo, v lesni volni se pa zapredejo gosenice jabolčnega tončiča. Razun tega lazijo spomladi na deblo razni mrčesi, zlasti cvetoderi, in ti vsi obtiče na lepljivem pomazu in ne morejo dalje. Tako je mogoče ves ta mrčes z lahka pokončati. Sploh se ta naprava ne more dosti prehvaliti. Kdor to enkrat poskusi, se bo gotovo uveril, da se mu mali trud dobro poplača. Po Štajarskem so bila l. 1895—97., če tudi je drevje spomladi lepo cvelo, zelo neugodna za sadjarje. Temu je kriv bil večinoma cvetoder, ki se je prikazal vsako pomlad v ogromni množini.

Jabolčni cvetoder je nevarnejši nego mraz in toča. Zatorej ga je treba na vse pretege

preganjati. Z omenjenimi pripomočki je zatirati njega kakor tudi drugi škodljivi mrčes z največjim uspehom.

Fr. P.

Narodno gospodarstvo.

Posojilnica v Brežicah je končala s preteklim letom četrto leto svojega obstanka in je osnovana tudi z neomejeno zavezo. Iz računskega zaključka posnamemo sledeče: Zadružnikov je bilo koncem leta 1898 že 768, kateri imajo vplačanih deležev 4315 gld. Stanje hranilnih vlog znaša s kapitalizovanimi obrestmi vred 7901 gld. 10 kr., stanje posojil pa je znašalo koncem leta 73.685 gld. 65 kr. Reservni fond za slučajne izgube je narasel na 2386 gld. 68 kr. Čistega dobička je napravila posojilnica minolo leto 1930 gld. 73 kr. Kako pa je ta čisti dobiček porabila, ni razvidno iz računa, gotovo pa je, da so dobile i od te posojilnice naše narodne dobrodelne naprave svoje podpore. Ta posojilnica ima tudi že svoj Narodni dom, zbirališče breških Slovencev. Vrednost Narodnega doma z inventarjem in blagom v gostilni znaša blizu 30.000 gld. Celoletni promet je znašal skupaj 172.314 gld. 61 kr. Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% brez odbitka rentnega davka. Posojila se dajejo na 6% obresti. Uradni dan je vsak četrtek od 9 do polu 12 ure dopoludne v lastni hiši Narodni dom. Bog daj, da bi imele že kmalu tudi še nekatere druge posojilnice svoj Narodni dom!

Posojilnica na Dolu nam je poslala račun za peto upravno leto 1898. Zavezo ima posojilnica neomejeno. Zadružnikov je bilo koncem leta 78, z 1396 gld. vplačanih deležev. Vlagateljev je ostalo 211, kateri imajo naloženega denarja 49.595 gl. 64 kr. Dolžnikov pa je bilo 124, ki dolžujejo skupaj 41.528 gld. 41 kr. Čisti dobiček znaša pa 269 gld. 41 kr., od tega je dobilo načelstvo nagrade za uradovanje 200 gld., za dobrodelne namene pa se je dovolilo 20 gld. Reservni fond znaša 1248 gld. 54 kr. Za eventualne potrebe ima posojilnica pri drugih denarnih zavodih naloženega denarja okoli 10.000 gld., katerega lahko vsak čas vzdigne, da ne pride nikdar v zadrego ter lahko vlagateljem vedno vstreže. Celoletni promet je znašal 113.735 gld. 34 kr.

Hranilne vloge obrestuje posojilnica po 4½% in plačuje rentni davek sama. Od posojil pa zahteva 5½% obresti. Uradni dan ima vsak četrtek, če je pa ta dan praznik, pa prihodnji delavni dan od 8 do 12 ure dopoludne. Iz dobrega vspevanja te posojilnice, kakor tudi iz napredovanja dosedanje trboveljske posojilnice lahko sklepamo, da je ljudstvo tamkaj precej varčno. Obe posojilnici uspevata zares prav dobro, v kljub temu, da obstoji v njuni bližini še tretja posojilnica v Zagorji na Kranjskem, katera pa tudi, kakor nam je znano, ravno tako vrlo napreduje. Zaradi tega pa si dovolimo tudi na tem mestu trditi, da zamore posojilnica skoraj v vsakem kraju, ako je le v dobrih, večjih in poštenih rokah obstati ter zadostovati svojemu blagemu namenu. Rodoljubi, kateri ste čitali uvodni članek v predzadnji številki našega lista in kateri Vam je bil namenjen, vzemite si za vzgled te tri navedene posojilnice, pregledajte njihove letne zaključke in povejte nam potem svojo sodbo. Gotovo si ne bodele potem več upali trditi, da li na pr. v Kozjem, ali pa v Slovenjem Gradcu, ali v Laškem trgu ne bi mogla obstati dobra posojilnica in da tam ni spretnih močij za vodstvo. Ako se najdejo delavni in požrtvovalni možje celo v takih malih vaseh, tem lažje se bi morali najti isti na sedežih okrajnih sodišč. Seveda je treba, kar nikdar ne moremo dovolj povdarjati, precej dobre volje in pa nekaj požrtvovalnosti tudi na tem še tako malo obdelanem polji. Toraj le s korajžo naprej!

Loterijske številke.

Dunaj 15. aprila 1899: 12, 20, 31, 54, 51
Gradec » » » 15, 29, 31, 84, 57

Protin in trganje.

Imel sem 20 let protin v rokah in nogah, pa me je ozdravilo Okičevo zdravilo zoper protin (Gicht-Heil).

Peter Bayerl, krojač.
Weilheim, Bavarsko.

Najsrčnejša zahvala Vam! Vračenje z Vašim zoper protinom je čudež.

Z odličnim spoštovanjem **J. Wrus**, kaplan pri Mariji na Polju, pri Ljubljani.

Imam čast poročati Vam, da je Vaše zdravilo zoper protin 69letnemu starčku pomagalo. Imenovan je bil bolan za protinom 23 let ter je rabil že mnogo sredstev zoper svojo bolezen, ene noge že leto dni ni mogel rabiti, trpel je silne bolečine, a najbolj je še pomagalo Vaše zdravilo.

O. Angel Sattler, superijor kapucinov v centralnem pokopališču v Gradcu.

Vaše zdravilo zoper protin, ki ste mi je poslali pred nekaterimi meseci, mi je služilo prav dobro. Prosim, da mi pošljete še nekaj zavojev.

Aleks. Prosen, župnik v Bistrici na Dravi, Koroško.

Vaše blagorodje! Rad Vam pričam, da je Wörishoferjevo zdravilo zoper protin to, kar pove ime. To spričanje moje javljajte, kakor Vam ljubo.

Peter Dorner, kaplan,
Windischmatri, Tirol.

14 let me je lamal protin. Na rokah so se naredili silno boleči izrastki. V poslednjem času so me krmili, kakor malo dete. Pa po Okičevem zdravilu zoper protin ozdravil sem popolnoma; tudi izrastki so izginili.

Jan. Gg. Bader, gostilničar „h kroni“,
Wörishofen. 3-3

Moj mož je trpel vsled protina 9 let grozne bolečine. Po Okičevem zdravilu zoper protin ozdravil je popolnoma.

Ana Zimmermann, Antwerpen v Belgiji.

Natančnejih pojasnil daje zastoj iznajditelj **J. Okič**, urednik časopisa „Kneipp-Blätter“ v Wörishofenu.

Domača trdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila.** — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdtko ter ne uvažujejo tujih trtdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 32-52

Ana Hofbauer, imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode **v Ljubljani, Wolfve ulice št. 4.**

Domača trdka!

BILANCA Posojilnice v Marenbergu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Aktiva.		gld.	kr.	Pasiva.		gld.	kr.
1	Posojila	117.343	24 1/2	1	Deleži	4.445	—
2	Zaostale obresti posojil	4.582	61	2	Obresti	935	11
3	Upravni troški	915	80	3	Hranilne vloge	143.345	15
4	Naloženi denar	23.610	—	4	Kapitalizovane obresti	4.585	47
5	Nezdignene obresti istega	570	42	5	Predplačane obresti posojil	551	71
6	Inventar	34	92	6	Splošna rezerva	gld. 6422	62
7	Gotovina koncem l. 1898	2.419	30	7	Vstopnina l. 1898	75	—
8	Vrednost zemljišča v Marnbergu	10.965	88	8	Čisti dobiček	156	11 1/2
9	Ostalo najemnino	44	—				
10	Vrednost neprodanih pridelkov	30	—				
		160.516	17 1/2			160.516	17 1/2

Načelstvo.

Oelz-ova kava

postaja **bolj priljub-**
vsak dan **ljena,** ker dela kavo zdravo,
okusno in tečno.
Rudeči zavitki z belim trakom.

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hripo, raduhi in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsako naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovrni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancem ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepčajo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanah 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za poštne spremnico in zabojček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Ako naročbe znašajo 5 gold. in več, pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Lisički.

V Strmcu poleg Stubice, 22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrujene žile ter krepki stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštne povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za poštne spremnico in zabojček 20 kr. 27—32

Lekarna k Zrinjskemu,

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Janez Schindler,
Dunaj III., Erdbergstr. 12,
pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za **poljedelstvo, obrt in hišne potrebe.** Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni kršćanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,
c. kr. 2-18 lasinik' privilegij.
Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

Vožnje karte
in
tovorni listi
v
Ameriko.
Kralj. belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno
Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
ali
Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 12

Venček cerkvenih pesmi za šolarje

je te dni izšel v VI. popravljenem natisu. Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplačl.**

Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr.
Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Opomba. Pripravlja se tudi izdaja s sekiricami, t. j. spremljevanjem za organiste.

Učenec

se sprejme pri Francu Kolar, slikarju in barvarju, Viktringhofgasse 23 v Mariboru.

Vsem p. t. kmetovalcem in vrtnarjem priporočam najboljšo vrsto semena od pese ali rone, potem raznovrstna semena trav, zelenjadi in cvetlic. — Ravno tako se dobi pri meni poljski malec (gips), umetalni gnoj, rafija-ličje, koreninsko ličje in drevesni vosek.

Prodajalnica špecerijskega blaga in semena

M. Berdajs v Mariboru.

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naradni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zaboječkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice.**

Izvrstno olje iz kostij

za šivalne stroje, kolesa, kakor tudi izvrstno olje za svetljava, ki se ne kadi, za kolesne svetilke, iz tovarne olja iz kostij **H. Moebius & Fils, Basel (Švica).** Dobi se pri: **Jan. Erhartovih** naslednikov **R. Strassmayer, puškar.**

Francu Neger, trgovina za šivalne stroje in kolesa.

Herm. Prosch, trgovina za šivalne stroje in kolesa.

Novo! koncertne trobente

v postavnem varstvu pod št. 49.987.

Izvrsten inštrument za nemuzikalične, na katero se trobijo vsi mogoči napevi, pesmi, signali, koračnice, plesi. Kovana je iz najboljše medij (mesing). Vsak zna trobiti, ne da bi moral znati note ali se učiti. Glas popolen, če se le rahlo trobi. Enako zanimivo za odraslene, kakor otroke.

Cena s 4 zaklopnici . . . gld. 2-70
" 8 " " " 3-60
" 12 " " " 5-40
(dobro ponikljana 25 kr. več) všteti pesmarico. Cene so tako nizke, da vsakdo lahko poskusi. Vsak bo zadovoljen, jo bo razširjal in priporočal. 8-12

Pošilja se po poštne povzetju.

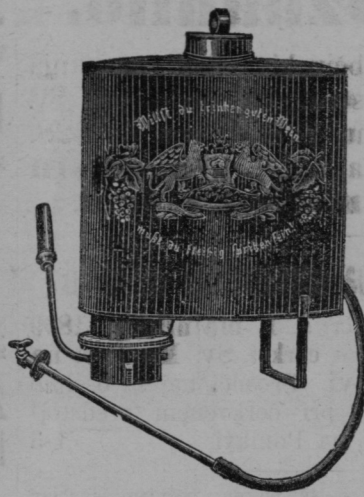
Karl Schürmann,
Musikwerke,
Haspe in Westfalen.

Cenejšje, kakor pri vsakem mizarju se kupijo pri meni rakve (truge).

Lepo lakirane, močne rakve od 4 gld. naprej. 9-10

Friderik Wolf,
naprava za pokopavanje mrličev.

Tegethoffove ulice, št. 18 in Blumengasse 10. MARIBOR.

Priporočam svoje doma izdelane, 4 1/2 kilo težke, bakrene

vakuum peronospora - brizgalnice,

komad 11 gld. 3000 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,
kotlar koroške ulice 6,
v **MARIBORU.**

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca v **Mariboru,**

Kokoseinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 11

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še pouk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.
1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 4-50 gld.

Kako pripravljamo najboljšo kavo?

Kupimo najboljšo vrsto kave, a vzemimo samo polovico navadne mere, drugo polovico nadomestimo z

Vydrovo rženo kavo,

katero najprej dobro razmeljemo, dobro prevremo in potem njej pridodamo navadno zmleto kavo.

Kaj pa dosežemo z Vydrovo kavo? Ne samo, da prištedimo drage zrnate kave, ampak dobimo tudi kavo prav izvrstnega okusa. Prosim poskusite!

Vydrova tovarna za rženo kavo Praga, VIII.

2-3 (Češko kraljestvo.)

Pošilja orig. poštne zavitke svojega izdelka za gl. 2.25 fco.

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice** za sadje in zelenjavo. **Škopilnice** proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov. Aparate za sumporavanje lozov.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav.

Slamoreznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. **Stiskalnice za seno in slamo** ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. — Ceniki brezplačno. — Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati.

Vabilo

k izvanrednemu občnemu zboru

kletarskega društva v Ormoži, vpisane zadrage z omejeno zavezo, ki se od nadzorstva odredi na soboto 29. aprila 1899 ob 10. uri predpoldne v pisarni ormoške posojilnice.

Dnevni red:

1. Konečno potrjenje 'začasnega odstavljaja načelstva.
2. Volitev novega načelstva v slučaju potrjenja odstavljaja dosedajnega načelstva.
3. Sprememba nekaterih točk društvenih pravil.

Ormož, 18. aprila 1899.

Vilibald Venedig,
načelnik nadzorstva.

VABILO

k

občnemu zboru

ormoške posojilnice

registrovane zadrage z neomejeno zavezo, ki se odredi na

nedeljo 30. t. m. ob 11. dop.
v čitalnici ormoški.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikov, polaganje konečnega računa in bilance za l. 1898.
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za l. 1898.
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička.
4. Prenaredba nekaterih točk zadružne pogodbe ali zadružnih pravil.
5. Volitev dveh členov v predstojništvo.

Drugo vabilo:

Ako ob zgorej navedeni uri ne bi bilo za sklepanje dosti navzočih udov, se kojs tem vabilom za ta slučaj nesklepčnosti zborovanja odredi v smislu §§ 33 in 34 zadružnih pravil drugo zborovanje na isti dan 30. aprila 1899, pa ob 2. uri popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom, kakor je zgorej za prvo zborovanje odločen.

V Ormoži, 2. aprila 1899.

Franc Hanželič. Dr. J. Geršak.

Oznanilo.

Pri Sv. Jurju na Ščavnici bode dne 25. aprila t. l. nov mestnine ali štantnine prost živinski sejem združen s starim kramarskim, h kateremu se kupci in prodajalci k mnogobrojni udeležbi prijazno vabijo.

Županstvo Sv. Jurij na Ščavnici,
dne 16. aprila 1899.

Jurij Brumen,
župan.

Mladenič večš slov. in nemške pisave, želi v kako boljše službo vstopiti, tudi kot trgovski posel ali vrtnarski učenec, v katerem kraju koli. Star 19½ let. Ponudbe Karolu Dožel, Vojnik poste, restante.

Oznanilo.

Občinski odbor naznanja občinstvu, da bode pri Sv. Antonu v Slov. gor. dne 28. aprila t. l. živinski in kramarski sejem.

Služba organista in cerkovnika

se odda s 1. majnikom 1899 pri farni cerkvi Sv. Martina na Ponikvi. Prosilci naj se osebno oglasijo pri cerkvenem predstojništvu na Ponikvi. 1-3

Išče se pošten, oženjen še mlad mož, kateri bi prevzel hišo z štirimi sobami, shrambo za jestvino, dve kleti, sočivnim in sadnim vrtom, tik okrajne ceste, blizu železnice v vasi s cerkvijo v okraju Šoštanj.

To posestvo je združeno z gostilnim obrtom, ter ob enem sposobno zavoljo lepe lege tudi za trgovino. Natančnejši pogoji izvejo se pri gosp. Ivanu Lipoldu, trgovcu in posestniku v Mozirji. 1 3

J. Fras, učitelj pri Sv. Vidu proda dobro ohranjen glasovir po nizkej ceni.

Išče se mlad, zdrav in močan lovec in eden zidar. Oženjena imata prednost. Oskrbništvo Thurnisch pošta Ptuj. 3-3

Služba organista in mežnarja

se takoj odda. Cerkevno predstojništvo Brezno-Fresen. 2-3

Za bolehnne na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih še toliko trdovratnih boleznij, potem naduhe, če je še tako zastarela in navidezno neozdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj** zoper kronične pljučne in vratne bolezni. Na tisoče zahvalnic zajamčuje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1-20 mark. Knjižice zastoj. Pristen samo pri **A. Wolffsky-ju** v Berlinu, N. 37. 25-26

Učenec se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom na Ptujski gori. 1-3
Ivan Koletnig.

Močen učenec

za mizarsko obrt se takoj sprejme. Triesterstrasse št. 33, Maribor.

Hiša s sadonosnim vrtom, primeren za belilnico (Bleicherei) se takoj po ceni proda. Povpraša se v Studencih pri Mariboru, št. 12. 1-2

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 15

Novozidana hiša

z 10 stanovanji, na glavni cesti ležeča, 20 minut od Maribora proč, gospodarsko poslopje in 1 oral njive se pod ugodnimi pogoji proda za 7500 gl. Letne najemnine 500 gl. Vpraša se v Schillerstrasse 14 v prodajalnici. 13-13

KATHREINER-

Kneippova sladna kava.

Stara mamica, se meni.

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srenih, želodečnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najprijubljenjša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Druga izdaja knjige je izšla in se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru
kakor tudi pri raznih bukvarjih komad po 20 kr., Povzjetem se pod 3 gl. ne pošilja. Rojaki! Še malo je zaloge.

Obravnava proti anarhistu
Luigi Lucchenijju,
morilcu Ni. Vel. avstr. cesar., kraljice ogrske, Elizabete.
— Popis življenja blage vladarice in groznega umora —

Dobra, varčna kuhinja.

Maggi-jevo juhino sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni napolnjujejo z Maggi-jevim juhiniim sladilom. 6-12